

De sinus is
rond en
vol, de
zaagtand
knarst en
de blokgolf
is rijk aan
boventonen

Instant klassieker

Een monofone synthesizer voor 2.400 euro terwijl meerstemmige analoge polyfone apparaten voor de helft over de toonbank gaan. Is Vermona helemaal gek geworden!? Waarschijnlijk niet...

door Richard Veenstra > richard@interface.nl

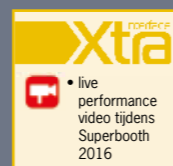
Vermona bestaat al sinds de jaren zestig; het ging echter ter ziele toen de DDR ophield te bestaan. In 2000 werd de naam overgenomen door het bedrijf HDB Electronic GmbH. Sindsdien zagen onder meer de drumsynth DRM1 en de Perfourmer en Mono Lancet synthesizers het licht. Op deze laatste is de Vermona '14 gebaseerd. Maar waar de Mono Lancet een kleine module met een grote sound was, is de '14 een stevig en robuust instrument. Er zijn slechts 222 exemplaren geproduceerd en je moet er aardig voor in de buidel tasten. Eens kijken wat je voor je centen krijgt...

In de doos vind je behalve de synth zelf,

een sustainpedaal, een poetsdoekje en een stofhoes. De Vermona '14 is uitgevoerd in een babyblauwe kleur met witte knoppen. Ik ben meer een fan van de donkerblauwe afwerking van andere Vermona synths, maar de '14 ziet eruit alsof-ie lang mee gaat. Het gewicht valt ondanks de solide afwerking mee: zo'n 6,5 kilo. De synth telt 44 toetsen (3,5 octaaf) en is daarmee vergelijkbaar met bijvoorbeeld de DSI Mopho x4 of de Minimoog Voyager. De toetsen spelen bovendien erg fijn en hebben aftertouch, waarmee je bepaalde functies in de synthesizer kunt besturen. De Vermona '14 is een monofone synthesizer in zijn puurste vorm, dus verwacht geen digitale toevoegingen zoals een display, digitaal gestuurde oscillators of menu's.

INFO

- prijs incl.: € 2.399,-
- distributie: SchneidersLaden, +49 30 6958 08776
- internet: www.schneidersladen.de www.vermona.com

De basis zijn twee oscillators die beide over een sinus, een zaagtand en een blokgolf beschikken. Grote afwezigheid is de driehoek; een verschil met de Mono Lancet. Raar om voor een sinus te kiezen? Misschien, maar we gaan later in op wat je met de sinusgolven kunt doen. Naast de gewone 16', 8' en 4' voor octavering is hier ook een Fix-instelling te vinden. Daarmee wordt de oscillator van het keyboard losgekoppeld en bepaal je met de Coarse- en Fine-knoppen de toonhoogte van de oscillator. Met een sinus als golfvorm heb je zo een instant theremin tot je beschikking. Als je de Coarse-knop helemaal naar links draait, hoor je meteen hoe vet de pure golfvormen klinken. De sinus is rond en vol, de zaagtand knarst en de blokgolf is rijk aan boventonen.

Op de blokgolf kun je pulsbreedtemodulatie (pwm) toepassen met de interne lfo.

Beide oscillators hebben een eigen suboscillator: bij vco 1 is dit een sinus; bij vco 2 een blokgolf. Handig is dat je rechts van de mixer altijd een van de drie ledjes LO, OK of HI ziet die aangeven hoe 'heet' het signaal is voor het naar het filter gaat. Ook als je niks speelt, weet de '14 of het interne circuit overstuur, en geeft dit aan door middel van het HI-ledje. Deze analoge oversturing van de mixersectie zorgt ervoor dat het signaal al verzadigd het filter ingaat. De resonanceknop heeft dan niet zoveel effect meer en het resulterende geluid is rauwer dan wanneer het signaal onverzadigd naar de filtersectie wordt verstuurd. In de mixer vind je verder een witte-ruisgenerator.

Actie

Een leuk neveneffect van het oversturen van de mixer is dat de ruis gaat flutteren in het tempo van de frequentie van de gespeelde

noot. Je vergeet vaak hoe belangrijk een goede mixer in een analoge synth is. De mixer in de Vermona '14 klinkt in ieder geval heerlijk muzikaal. Elke verandering in de mixer zorgt voor een andere klank die je naar het filter stuurt. Met gewoon pure onge-moduleerde golfvormen heb je zo al een heel rijk palet aan klanken. Op de mixer kun je ook het volume bepalen van een extern signaal dat je naar het filter stuurt.

In de filtersectie heeft Vermona alleen voor een low pass-variant gekozen; wel met 24dB, 18dB- of 12dB-varianties. De verschillen zijn subtiel, maar erg welkom, en helpen bij het definiëren van je klank. De werking van de cutoff-knop is wel een beetje vreemd; aan zowel de linker- en rechterkant gebeurt er weinig; alle actie vindt plaats in het midden. Ook bij de resonanceknop is er een relatief klein gebied dat veel actie genereert. Hóe het filter werkt, is wel erg fijn. Nooit springt het echt uit de band; altijd klinkt het muzikaal, rond en verzadigd. Net als bij de Mono Lancet is de envelope-modulatie van het

filter bipolair, dus de envelope kan het filter zowel positief als negatief moduleren. Voor de filter tracking kun je kiezen uit Off, Half en Full.

Trillers

De lfo heeft een bereik van 0,05Hz (20 seconden) tot 100Hz, en is daarmee in staat om heel subtiel geluidsveranderingen te creëren. Elke sectie kan door de lfo gemoduleerd worden met zes golfvormen: sinus, driehoek, blokgolf, zaag op, zaag neer en random. Je kunt de snelheid bovendien synchroniseren aan het tempo van de interne clock of externe midiclock. Met uitsparingen aan de rand van de frequencyknop kun je ook nootwaardes instellen: helemaal links een hele noot, helemaal rechts een tweëndertigste noot. In eerste instantie lijkt het alsof er slechts een lfo is, maar aan de linkerkant van het instrument vind je een speciale vibratosectie. Vibrato is modulatie van de toonhoogte van je oscillator, en met de >>

Het filter klinkt altijd muzikaal, rond en verzadigd

destinationknop kies je of je beide oscillators wilt moduleren, of een van de twee. De frequentieknop bepaalt de vibratosnelheid, de Int-knop het interval. De hoeveelheid modulatie bepaal je met het modulatie wiel of door aftertouch. De velocity en de intensiteit van de pitchbend kun je helemaal links instellen.

De arpeggiator activeer je met een schakelaar boven het modulatie wiel. Met een draaiknop bepaal je de afspelrichting en het octaafbereik. Helemaal op het einde vind je nog vier instellingen: Alternate Up, Alternate Down, Order Forward en Order Backward. Alternate betekent dat de arpeggiator een andere nootvolgorde hanteert; Order houdt in dat de arpeggiator de noten speelt op basis van wanneer je welke toets hebt ingedrukt. De snelheid stel je in met de tapknop, de verdeling loopt van 1/4 naar 1/8 naar 1/16 en weer terug naar 1/4. De amp-envelope wordt standaard gedeactiveerd als de arpeggiator aanstaat en met de Gate Length-knop kies je voor een van de zes nootlengtes. De vierde stand is 100%, en daarbij heb je weer controle over bijvoorbeeld de decay-knop van je amp-envelope. Via midi is het tempo van de arpeggiator bovendien vanuit je daw te regelen. Een leuke toevoeging is dat je bepaalde arpeggiobewegingen als sequences kunt opslaan in een van de zestien geheugenplaatsen.

Doeltreffend

De Vermona '14 heeft twee simpele adsr-envelope generators. EG 2 is voor de vca en EG 1 kun je bijvoorbeeld als filter-envelope gebruiken. Onder de Master Tune-knop vind je twee legato-schakelaars. Dit is handig tijdens het spelen. Stel, je hebt een geluid met een langere attack, je speelt een noot en de envelope gaat aan de slag. Zodra je

een tweede noot tegelijkertijd indrukt, loopt de envelope gewoon door. Als je die tweede noot loslaat, zal de eerste noot opnieuw de envelope triggeren; niet altijd handig als je een solo speelt. Zet je de schakelaar op de On-stand, dan triggert de eerste noot de envelope, maar als je een tweede noot weer loslaat wordt de envelope niet opnieuw getriggerd. Je hebt ook een legato-modus voor EG 2 en je kunt dit effect dus ook op de toonhoogte van de oscillator of de filtercutoff toepassen.

Doordat elke oscillator over een sinusgolfvorm beschikt, kun je ook fm-geluiden maken. Als je de Vco1~Int-knop opendraait, zal de tweede oscillator door de sinusgolfvorm van de eerste oscillator gemoduleerd worden. Je kunt de eerste oscillator dan nog gewoon gebruiken; zelfs als je hier een zaagtand of blokgolf hebt geselecteerd. Je vindt ook een Vco1~Int-knop bij de filtersectie. Interessante geluiden krijg je als je de resonantie volledig openzet en fm-modulatie op de tweede oscillator toepast. Met een beetje release klinkt de Vermona bijna alsof je een verengalm hebt toegevoegd.

Communicatie

Een mono jackuitgang zit helemaal aan links, maar er is ook een trafo-gebalanceerde xlr-aansluiting zodat je geen di-box op de Bühne nodig hebt. Dan is er een mini-jackingang voor een extern signaal en midi-in/out/thru. De usb-connector dient voor systeemupdates, maar er is geen midi over usb. Naast een ingang voor een sustainpedaal vind je ook een ingang voor een volume-pedaal. De Vermona '14 heeft bovendien uitgangen voor cv (volt per octaaf) en gate. Zo kan het instrument met oude analoge synths of moderne modulaire eurorack-systemen communiceren. Aan de voorkant

SPECIFICATIES

- monofone analoge synthesizer met 2 oscillators
- 2 sub-oscillators
- low pass-filter met 12, 18 of 24dB slope
- 2 envelopes
- 1 lfo (6 golven)
- vibratosectie
- arpeggiator
- 44 keys, half-gewogen (Fatar)
- velocity & aftertouch
- audio-uitgangen: hoofdtelefoon, jack, xlr
- audio-ingangen, jack
- cv: gate-out, mod wheel, 1V/octaaf, pitchbender
- sustain + volume pedaal-ingangen
- midi-in/out/thru

vind je nog twee koptelefoonaansluitingen; een als mini-jack- en een als normale jackuitvoering.

Conclusie

Inderdaad: 2.400 euro voor een standaard subtractieve monofone synthesizer is veel geld. Maar de Vermona '14 is geen normale subtractieve synth: deze machine is een instant klassieker en de klank is simpelweg geweldig. Gewoon een sinus met de ruis-generator mixen zonder envelopes, lfo's of het filter geeft al zo'n diep, rond en vol geluid dat je het zonder probleem in een track kunt gebruiken. Daarbij is het instrument volledig met de hand gemaakt en koop je voor die prijs niet alleen de onderdelen, maar ook het karakter van de synthesizer. Het keyboard speelt geweldig en door slimme toevoegingen als legato-schakelaars, interne modulatie-opties en het loskoppelen van het keyboard en de oscillator, merk je dat Vermona er alles aan heeft gedaan om de perfecte monosynth te produceren. Er valt natuurlijk altijd wel wat te verbeteren: een extra lfo zou mooi zijn geweest en je hebt geen driehoeksgolfvorm. Maar eerlijk is eerlijk, deze dingen zijn niet heel belangrijk en je vergeet ze als je een paar minuten met het instrument hebt gespeeld. We stuurden het testexemplaar – nummer 3 van de 222 exemplaren – met pijn in het hart retour afzender. ■

HET OORDEEL

- + • klank
- muzikale mixersectie met oversturingssledjes
- modulatie-opties
- fm mogelijk
- slimme speelfuncties zoals legato en vrije osc-coarse

- • geen driehoeksgolf